

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено:
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
протокол № 1 від 15 вересня 2023 р.

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ**
СИЛАБУС
2023/2024 н.р.

Галузь знань	– 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	– 073 Менеджмент
Освітня програма	– Менеджмент організацій і адміністрування
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Цикл підготовки	– професійної
Кількість кредитів ЄКТС	– 6
Семестр	– 2 (6)
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=11493

Лектор курсу – Євсєєва Ольга Олексіївна (докт. економ. наук, професор)

Профайл викладача –

<https://kart.edu.ua/staff/ievsieieva-olga-oleksiivna-ievsieieva-olga-oleksiivna>

Контакти викладача (e-mail) – olgaievsieieva@kart.edu.ua

Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

ZOOM: Зала персональної конференції проф. Ольги Євсєєвої, ідентифікатор конференції: 713 696 7537, код доступу: 121212 або за посиланням:

<https://us02web.zoom.us/j/7136967537?pwd=b3NISUMybjZEb0lpTVhLdFBYbGpidz09>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Метою курсу «Бухгалтерський облік на залізничному транспорті» є засвоєння знань з теорії і практики ведення фінансового обліку підприємств та структурних підрозділів залізничного транспорту.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

- ФК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- ФК4 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- ФК5 Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- ФК10 Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- ФК 11 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- ФК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- ФК13 Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
- ФК17 Здатність застосувати на залізничному транспорті основні поняття, принципи, підходи, концепції сучасного менеджменту.

програмні результати навчання (РН):

- РН4 РН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- РН5 РН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- РН6 РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- РН15 РН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- РН18 РН 18. Знати особливості управління в галузі залізничного та інших видів транспорту, що визначені специфікою виробничо-технологічного процесу надання транспортних послуг, характерними властивостями самих послуг, загальнодержавною роллю підприємств залізничного транспорту.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Бухгалтерський облік є специфічною діяльністю з «виробництва» інформації і має свою спеціальну процедуру – технологію її обробки. Коли відома мета діяльності і складено її план, необхідно створити певну структуру з людей, техніки, інформації та фінансових ресурсів. Тобто для створення бухгалтерії, як і для створення всього підприємства та окремих його підрозділів, використовується організаційна функція менеджменту. Нарешті, сама бухгалтерія як структура є організацією. Це система, яка є підсистемою системи (структури) більш високого порядку. Вона є соціальною організацією. Отже, у бухгалтерському обліку поєднуються організація виробництва, організація управління й організація праці.

Підприємства залізничного транспорту, зокрема залізничний транспорт як окрема галузь національно-господарського комплексу, надає послуги виробничого характеру з переміщення продуктів праці з пунктів їх виробництва до пунктів споживання, продовжуючи виробничий процес у сфері обігу, а також задовольняє потреби людей у переміщенні, створюючи специфічний товар – послугу. Саме тому у бухгалтерському обліку підприємств залізничного транспорту виникають особливості щодо самої організації бухгалтерського обліку та безпосереднього ведення господарських операцій.

Це потребує побудови виваженої облікової політики та раціональної організації бухгалтерського обліку на підприємствах залізничного транспорту.

Організаційна структура управління, сформована на залізниці має особливість, яка суттєво впливає на бухгалтерський облік. Кожне структурне підприємство залізниці веде самостійно бухгалтерський облік в повному обсязі: оформлює та реєструє первинні документи, складає реєстри та фінансову звітність. Одночасно структурні підприємства є складовою частиною залізниці, до якої подає фінансову звітність. Структурні підприємства та залізниця в цілому ведуть бухгалтерський облік за єдиної методологією. Основою складання фінансової звітності є національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, галузеві стандарти та нормативні документи.

Маючи на увазі галузеві особливості ведення бухгалтерського обліку на залізничному транспорті необхідно враховувати прикладну специфіку дисципліни «Бухгалтерський облік на залізничному транспорті».

Організація навчання

Вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Супроводжується навчальними матеріалами, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів; які наповнені відповідними змістовними модулями, кожен з яких містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Вивчення кожного модулю закінчується виконанням модульного завдання, яке містить тести за темами курсу, що дає змогу перевірити ступінь засвоєння

здобувачами освіти теоретичних і практичних знань з питань особливосте обліку на залізничному транспорті. Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти з офіційними електронними порталами державних органів, таких як Міністерство фінансів України, Державна служба статистики України, Верховна Рада України та безпосередньо АТ «Українська залізниця», чії нормативні акти та інформація використовуються у створенні обліково-методологічного середовища в структурних підрозділах залізничного транспорту.

Теми курсу

Тема 1. Організація обліку на залізничному транспорті.

Залізничний транспорт як складне багатогалузеве господарство. Визначення термінів, що використовуються на залізничному транспорті. Основні завдання, показники роботи та організація фінансування локомотивних депо. Фактори, що впливають на організацію бухгалтерського обліку (на прикладі локомотивного господарства).

Тема 2. Облік необоротних активів.

Визнання та оцінка основних засобів і їх класифікація. Облік руху основних засобів. Облік амортизації основних засобів, переоцінка та зменшення їх корисності. Облік поліпшення основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Тема 3. Облік запасів.

Облік сировини та матеріалів. Облік палива. Облік запасних частин. Облік операцій із старопридатними запасами. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів, інструменту, спецодягу та інвентарю. Облік інших матеріалів.

Тема 4. Облік коштів, розрахунків та інших активів

Принципи організації грошових і розрахункових операцій. Облік касових операцій. Облік операцій за рахунками в банку. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з дебіторами і кредиторами. Облік внутрішньогосподарських розрахунків. Облік розрахунків з бюджетом.

Тема 5. Облік власного капіталу.

Організація обліку власного капіталу державних підприємств. Аналітичний облік статутного капіталу. Формування статутного капіталу. Внески майном. Внески коштами. Збільшення статутного капіталу. Зменшення статутного капіталу.

Тема 6. Облік довгострокових зобов'язань.

Основні визначення та поняття. Відображення в Плані рахунків капітальних інвестицій. Порядок ведення обліку капітальних інвестицій на залізничному транспорті.

Тема 7. Облік поточних зобов'язань.

Облік робочого часу на залізничному транспорті. Особливості обліку заробітної плати на залізничному транспорті.

Тема 8. Облік витрат діяльності.

Облік виробничої собівартості послуг з перевезень. Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) допоміжного виробництва. Облік

адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших витрат операційної діяльності. Облік фінансових та інших витрат.

Тема 9. Облік доходів і результатів діяльності.

Облік доходів від перевезень. Облік доходів від допоміжного виробництва. Облік інших доходів. Облік фінансових результатів.

Тема 10. Бухгалтерська звітність.

Звітність підприємств залізничного транспорту. Фінансова та галузевостатистична звітність залізничного транспорту за видами діяльності. Структурна підпорядкованість подачі звітності в системі залізничного транспорту.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Наскрізна задача	
	Галузевий конспект	
	Залік	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу). Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії, зокрема:

1. <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний репозитарій бібліотеки УкрДУЗТ);
2. <https://www.rada.gov.ua/> (Верховної Ради України);
3. <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);
4. <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Державна служба статистики України);
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Податковий кодекс України);
6. <https://uz.gov.ua/about/> (АТ «Українська Залізниця»).

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на форумі бухгалтерів України <https://buhgalter911.com/forum/> за пошуковими вкладками «Швидкий доступ», «Допомога», «Активні теми», «Новини», Нормативна база», «Довідники», Бланки».

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на підприємствах, в організаціях та установах різних форм власності та безпосередньо на залізничному транспорті на посадах менеджера, топ-менеджера з управління та адміністрування, бухгалтера, фінансового директора, project-менеджера, IT-менеджера, HR-менеджера, економіста-аналітика, економіста-менеджера, фінансиста, фахівця з державного управління.

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту, зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль	
до 60	до 40	до 100	
Поточний контроль		2 семестр	
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5	
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5	
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5	
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20	
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс академічної доброчесності доступний за посиланням:
<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів освіти із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

**Рушай сміливо
назустріч знанням!**